

מעדני אשר

י"ל ע"י מכון מעדני אשר

ב. במצוה תמידי צריך לבזבז כל ממונו, וכיון שכתב הרמב"ם בהלכות דעות פרק ו' הלכה ב' דלישא בת תלמיד חכם היא בכלל המצוה של ובו תדבק, אי"כ מקיים את זה באופן תמידי חייב לבזבז כל ממונו אף במצות עשה, והא דאמרינן דבמצות עשה אין צריך לבזבז כל ממונו היא דווקא במצוה שאינה תמידי כד כתב בשו"ת התעוררות תשובה אה"ע סימן ג'.

ג. ע"פ מה שכתב בטורי זהב אה"ע סימן ב' ס"ק ו' על הא דאיתא בגמ' פסחים מ"ט ע"ב ולא ישא בת עמי הארץ, ועל בנותיהן הוא אומר ארור שכב עם כל בהמה, ופירש רש"י שדומות לבהמה שאין להם לב להבין כי חייך ואורך ימך, וכתב הטורי זהב ונראה לי פירוש לדבריו, דטבע הנשים שיבטלו בעליהם מתורה בשביל שהם סוברים שמכח זה יתעסקו בסחורות ויהא להם טובות עולם הזה ועולם הבא, משא"כ אם יעסקו בתורה לא יהיה להם רק עולם הבא לחוד, ובאמת אינו כן אלא היא חייך בעולם הזה, ואורך ימך בעולם שכולו ארוך, לפי הנ"ל אתי שפיר דהרי איתא בפוסקים שיטה מקובצת כתובות נ' ע"א, וכן החפץ חיים בספרו לקוטי הלכות יומא ל"ה ע"ב, ובספרו אהבת חסד חלק ב' פרק כ"י ס"ק ד', עיין לקמן אריכות גדולה דעל מצות תלמוד תורה צריך לבזבז כל נכסיו, ותלמיד חכמים זה סיבה להצלחה בלימוד, חייב לבזבז כל נכסיו, מעדני אשר.

והנה בשו"ת כתב סופר אורח חיים סימן כ' **הקשה:** על הא דאמרינן במדרש ויקרא רבה ב' א' על הפסוק קהלת ז' כ"ח "אדם אחד מאלף מצאתי" אלף נכנסים לבהמ"ד ואחד יוצא מהן להוראה, והדבר מתמיה על מה ולמה יצא רק אחד מני אלף להוראה, והא אמרו חז"ל מגילה ו' ע"ב יגעתו ולא מצאתי אל תאמין.

ומתיר: בגלל הנשים שמזיקין בעליהן לפקח על מאכלות הבית וצווחים עליהם הב הו ואינם רוצים להסתפק במעט אשר יכולות הן לשאת במעשי ידיהן, ולכן כמעט אין בעליהם יכולים להשלים נפשם כראוי עד שיהיו ראוי להוראה, וזהו שאמר קהלת אדם אחד מני אלף מצאתי אלף נכנסים לתלמיד וא' מהם ראוי להוראה, וכתב טעמו בצדו מפני שאשה בכל אלה לא מצאתי שתהיה לאחד מאלף אשה הראויה לו.

ד. אין הכוונה שצריך לעשות כן, אלא הכוונה שהגמ' רוצה לומר כמה שווי של בת תלמיד חכם, מעדני אשר.

איך מותר לאדם למכור כל מה שיש לו כדי שישא בת תלמיד חכם

הרי אסור לבזבז יותר מחומש?

בפרשתן כ"ח כ"ב וכל אשר תתן לי עשר עשרנו לך.

מכאן ילפינן בגמ' כתובות נ' ע"א דהמבזבז במצוה אל יבזבז יותר מחומש נכסיו, וכן פסק הרמ"א בהלכות צדקה ירו"ד סימן רמ"ט ס"ק א'

יש להקשות: מדוע כתבה התורה לחומש בלשון שני מעשרות, ולא כתב חומש בבת אחת, כך מקשה בשיטה מקובצת כתובות נ' ע"מ א'.

ומתיר: דבא להורות דעדיפא טפי ליתן הצדקה בזה אחר זה מליתן בבת אחת, וכמו שכתב הרמב"ם ז"ל במסכת אבות על הא דתנן "והכל לפי רוב המעשה" דטפי עדיף ליתן אלף זוז באלף פעמים מליתן אלף זוז בבת אחת, ועיין בהפלאה בכתובות נ' ע"א עוד תרוץ, וכן בספרו פנים יפות בפרשתן, ובספרי מעדני אשר פרשת ראה תשי"ז הארכתי בענין חידוש רמב"ם הנ"ל שמכמה גמ' משמע להיפך.

איתא בגמ' פסחים מ"ט ע"א ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת תלמיד חכם.

ובברכי יוסף אבה"עו ס"ב ב' **כתב דנראה** דאף לדעת המהר"י ודעמיה שכתבו דדין תלמיד חכם שנאמר בכמה ענינים ליתיה בזמן הזה, מ"מ לענין לישא בת תלמיד חכם נראה דשפיר נוהג דין ת"ח בזה"ז, "אדם עינינו ענו בנו שהתלמידי חכמים לא דומים לדורות הראשונים, גם הבעלי בתים אין דמיונם עולה לאשר היו לפנים בישראל", וחזר הדין דהמבחר הם הת"ח ויש לו לישא בת ת"ח.

יש להקשות: איך מותר לעשות כן, הרי קימ"ל אור"ח סימן תרנ"ז ברמ"א דאסור לבזבז במצוה יותר מחומש, אי"כ איך מותר למכור הכל כדי לישא בת תלמוד חכם, כך הקשה בשו"ת צבי תפארת לבעל הדריק תשובה סימן פ', וכן בשו"ת התעוררות תשובה באה"ע סימן ג'.

איכא כמה תרוצים

א. אם לא ישא בת תלמיד חכם, ויקח בת עם הארץ הוא תכשילו באיסורים שהיא לא תעשה שלמדה מבית אביה עם הארץ, לכן להתחתן עם בת עם הארץ, הויה כמצות לא תעשה דקימ"ל אור"ח סימן תרנ"ז ברמ"א צריך לבזבז על זה כל ממונו, כך תירץ בשו"ת צבי תפארת סימן פ'.

גליון זה נודב ע"י ידידנו הרב **שלמה דוד דייטש** שליט"א מנהל מלון גלי צאנו לרגל שמחת הבר מצוה לבנו חביבו הבה"ח **משה נחמיה** נ"י וברכת מזל טוב לאביו ידידנו הרב **אברהם דייטש** שליט"א יד ימינו של מרן האדמו"ר מצאנו ולחמיו ידידנו שלוחא דרבנן הרב **שמעון שער** שליט"א מנכ"ל מוסדות צאנו יהא רעוא שבזכות זיכוי רבבות ירווה נחת מכל יוצאי חלצו ויצליח בכל אשר יפנה

גליון זה נודב ע"י ידידנו הנגיד הנכבד הרב **אביש בראדט** שליט"א בארא פארק לעילוי נשמת אביו הרב **אהרן שלום** בן הרב **נחמיה** ז"ל נלב"ע י"א כסליו ת.נ.צ.ב.ה. ולעילוי נשמת אחיו הרב **אלעזר** בן **אהרן שלום** ז"ל נלב"ע כ"א כסליו ת.נ.צ.ב.ה.

איך היה מותר להלל להוציא על מצוות תלמוד תורה

יותר מחומש נכסיו הרי יש איסור בזה?

איתא בגמ' יומא ליה עייב ב' תנו רבנן עני בא לדין, אומרים לו מפני מה לא עסקת בתורה אם אומר עני הייתי וטרוד במזונותי אומרים לו כלום עני היית יותר מההלל, אמרו עליו על הלל הזקן שבכל יום ויום היה עושה ומשתכר בטרפעיק, חציו היה נותן לשומר בית המדרש, וחציו לפרנסתו ולפרנסת אנשי ביתו.

יש להקשות: איך היה מותר לבזבז על תורה יותר מחומש נכסיו, הרי קימ"ל המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, כך מקשה החפץ חיים בספרו לקוטי הלכות יומא ליה עייב.

איכא כמה תרוצים:

א. הא דאסור לבזבז יותר מחומש, זה דווקא בשאר מצוות, אבל על מצוות תלמוד תורה מותר לבזבז יותר מחומש, לכן היה מותר להלל להוציא יותר מחומש כיון שזה היה למצוות תלמוד תורה, כך תירץ החפץ חיים בספרו לקוטי הלכות יומא ליה עייב, ובספרו אהבת חסד חלק ב' פרק כ' ס"ק ד' האריך בראיות שבתלמוד תורה מותר לבזבז יותר מחומש.

והנה יסוד זה כבר קדים בראשונים: דבשיטה מקובצת כתובות נ' עייב א' כתב אמרו במדרש רבה פרשת בהר רבי טרפון יהב לרבי עקיבא שית מאה קנטרין דכסף וכותב דאין ללמוד מכאן שמותר לבזבז יותר מחומש, דיש לנו לחלק דלא אמרינן הכי אלא לתלמוד תורה, וכן כתב החיד"א בספרו מדבר קדמות אות צ' ס"ק י"ט.

איכא כמה טעמים מדוע על מצוות תלמוד תורה מותר לבזבז יותר מחומש:

הראשון { דהרי כל הטעם שאסור לבזבז יותר מחומש, דחיישין שמא ירד מנכסיו משא"כ בתורה הקילו כי בתורה אין לחוש שירד מנכסיו כמ"ש בשמאלה עושר וכבוד וגם יקרה מפו וכל חפצים לא ישוו בה וכדאיתא בר' יוחנן שמכר כל שדותיו ונכסיו לעסוק בתורה, כך כתב בשו"ת דברי מלכאל חלק א' סימן ק"ב.

השני { כיון שיש לו על ידי ההחזקה חלק בשכר תורתו, אין שייך על זה שיעור וכמו שיוסיף להחזיק כן יתוסף לו חלק בשכר התורה, כך כתב החפץ חיים בספרו אהבת חסד חלק ב' פרק כ' ס"ק ד' האריך בזה.

השלישי { כיון שעיי' שלומד יודע ליהזר ממצות לא תעשה, ועל מצות לא תעשה קימ"ל אורי"ח סימן תרנ"ו שיש לבזבז יותר מחומש לכן מותר לבזבז, מעדני אשר.

ב. עיי' מה שכתב בגבורת ארי תענית כ"א דלאו כ"ע סבירא ליה תקנת אושא שהמבזבז אל יבזבז יותר מחומש, כמבואר בגמ' ערכין כ"ח ע"א דר"א סבירא ליה דמחרים אדם בכל ובלבד שיישייר קצת ובחד זוזי סגי ליה, א"כ אפשר דהלל נמי לא סבר האי הלכה, לכן בזבז יותר מחומש, מעדני אשר.

ג. כיון דאיכא מצות עשה על כל תיבה שלומד כדאיתא בהגהות הגר"א ריש מסכת פאה על כן מותר לבזבז יותר מחומש, וכהאי גוונא איתא במנחת חינוך מצוה תכ"ג דבמזוזה דבכל רגע עובר בעשה אפשר לבזבז יותר מחומש, א"כ הכי נמי במצות עשה דתלמוד תורה, כך תירץ הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א דומ"צ מחזיקי הדת, וכן הרה"ג יצחק קדמון שליט"א שעלבים.

ד. נראה לתרץ, דמהא דחזינן בגמ' שם שמסר נפשו על זה שגם הלל ידע שזה תקופת טבת ויורד שלג ועם כל זה היה לו המסירות נפש ממש כדאיתא שם בגמ' מזה אשמעינן שבנפשו הוא, וא"כ הלא כבר אמר הפסוק כל אשר לאיש יתן בעד נפשו, ולו אין נפשו יותר מזה, כך תירץ הרה"ג יחיאל מיכל הלוי פריעדמאן שליט"א

מאנטשסטר, הרה"ג יעקב מיזנער שליט"א לונדון, הרה"ג צבי אריה ווינגדור שליט"א ירושלים, הרה"ג יעקב שפיצר שליט"א בני ברק, הרה"ג אברהם חיים הירש שליט"א בני ברק כולל בית הלל מח"ס בכורי אברהם

ה. עיי' מה שכתב בביאור הלכה אורי"ח סימן תרנ"ו ליישב איך אמרינן

בגמ' קדושין כ"ט ע"ב דאם אין לו אלא חמש סלעים לפדיון הבן

יפדה בנו, הא א"צ לפזר כל נכסיו כדי לקיים מצות עשה, ותירץ דהא דאין מחויב לתת במצוה כל ממונו ה"מ שאינו מחויב ליתן בעד דבר יותר מכדי שוי' כדי שיוכל לקיים המצוה, אבל מה ששוה הדבר באמת בזה ודאי חייב ליתן כל ממונו, לפי הנ"ל אתי שפיר דהלל מה שהוציא לתלמוד תורה זה היה השווי שגבו מכל באי בית המדרש, כך תירץ הרה"ג בן ציון הלוי אפל שליט"א אשדוד מח"ס משמח ציון, הרה"ג לוי יצחק גייגר שליט"א בני ברק, הרה"ג ישראל אהרן ברנשטיין שליט"א.

ו. דהנה הרמ"א אורי"ח סימן תרנ"ו כתב דבלא תעשה צריך לבזבז כל ממונו, והנה בספר מעלות התורה לאח הגר"א מנה עשרה לאוין שיש בביטול תורה ולפי הנ"ל אתי שפיר כיון דהויא לא תעשה היה מותר להלל לבזבז כל ממונו, כך תירץ הבה"ח יוסף גרינצייג נ"ו ושיבת באר התורה ירושלים.

ז. נראה דהלל היה קודם תקנת אושא שתיקנו המבזבז אל יבזבז יותר מחומש, כך תירץ הרה"ג יוסף דויטש שליט"א בני ברק.

ח. נראה לתרץ כיון דכל תיבה הויא מצוה בפני עצמה א"כ על כל תיבה מותר לבזבז יותר מחומש, א"כ הלל שלמד הרבה היה מותר לבזבז יותר מחומש על כל התורה שלמד, כך תירץ הרה"ג יחיאל הורביץ שליט"א ביתר עלית.

מדוע על מצוות נר חנוכה מוכר כסותו

הא אין צריך לבזבז על מצות עשה יותר מחומש נכסיו?

קימ"ל אורי"ח סימן תרע"א שאפילו עני המתפרנס מן הצדקה שואל או מוכר כסותו.

יש להקשות: הרי קימ"ל דעל מצוות עשה אין צריך להוציא יותר מחומש, א"כ מדוע כאן מותר.

איכא כמה תרוצים:

א. עיי' מה דאמרינן בגמ' שבת כ"ג דמברכין וצונו על נר חנוכה אע"ג דלא הויא אלא דרבנן, דילפינן מלא תסור שיש חיוב, א"כ הויא כלא תעשה לכן צריך לבזבז כל ממונו כמו לא תעשה, כך תירץ הפני מנחם מודפס בראש הספר שיטות בהלכה, ומדבריו משמע שאף על לא תעשה שעובר בשב ואל תעשה צריך לבזבז כל ממונו, ובחבורי פרשת ויצא הבאתי חולקים על זה.

יש להעיר: א"כ בכל מצוה דרבנן יצטרך להוציא כל נכסיו כיון דהויא באיסור לא תעשה, וצריך לומר דבחנוכה עשו ממש כלאו, משא"כ בשאר מצוות דרבנן וצ"ע.

ב. כיון דהויא מצוה משום פרסומי ניסא עדיף טפי משאר מצות עשה לכן צריך להוציא כל נכסיו, מעדני אשר.

ג. עיי' מה שכתב החלקת יואב דיני אוסר ענף ז' וכן הביאור הלכה אורי"ח סימן תרנ"ו ד"ה אפילו שרק ביותר משוויית המצוה אחז"ל שלא יפזר יותר מחומש כגון שנזדמן לו אתרוג בהון רב, אבל בשוויית המצוה חייב לפזר הכל, לפי הנ"ל אי"ש דכאן מייירי שיקנה שמן בשוויית, מעדני אשר.

ד. כיון שהנס נעשה חוץ לדרך הטבע, ע"כ חייבו חז"ל שגם האדם יתאמץ שלא כדרך הטבע להוציא כל רכושו, כך תירץ החידושי הרי"ם.

ה. עיי' מה דאמרינן בגמ' שבת כ"ג ע"ב ב' הרגיל בנר הויא ליה בניס תלמידי חכמים, לפי זה נר חנוכה הם בגדר הוצאות בניו לתלמיד תורה ועל זה אמר הקב"ה לווי עלי ואני פורע כמבואר בגמ' ביצה ט"ז ע"א ולכן מותר לבזבז יותר מחומש, כך תירץ במשנה שכיר.

על מה אין נזהרין בדורות הללו שלא לגור בבית חמוי או חמותו הרי זה איסור?

בפרשתו ל"א מ"א זה לי עשרים שנה בביתך.

יש לתמוה: הרי יעקב קיים כל התורה, ואיך עבר על הא דאיתא בגמ' קדושין י"ב ע"ב, וכן ב"ב צ"ח ע"ב דאין הדרך לגור שם דרב מנגיד על חתנא דדיר בי חמוה, אי"כ איך גר שם.

איכא כמה תרומים:

א. ע"פ מה שכתב בפתח עינים חולין ה' וכן כתב ברדב"ז ח"ב סימן תרצ"ו דאבות לא היה נזהרים בדרבנן רק בערובי תבשילין, לפי הנ"ל אי"ש, מעדני אשר.

ב. ע"פ מה שכתב בשו"ת הרמ"א סימן י' דרך אברהם קיים כל התורה אבל שאר אבות לא קיימו ובפרט מצות דרבנן, לפי זה אתי שפיר, מעדני אשר.

ג. ע"פ מה שכתב הרמב"ן פרשת תולדות דבחוץ לארץ לא שמרו האבות את התורה לפי הנ"ל אתרי שפיר דכן היה חוץ לארץ, כך תירץ לי ידידי הרה"ג יעקב וינגרטן שליט"א בית שמש.

ד. ע"פ מה שכתב האור החיים הקדוש פרשת תולדות דהיכא דהיה לו איזה צורך לא שמר, לפי הנ"ל אתי שפיר, כך תירץ לי ידידי הרה"ג יעקב וינגרטן שליט"א בית שמש.

ה. ע"פ מה דכתב רש"י קדושין י"ב בטעם הדבר שאסורא לחתן לגור בבית חמיו שמא ישלש בחמותו, והנה רש"י כתב על הפסוק ותגד לאביה לפי שאמה מתה אי"כ לא היה חמותו רק חמיו, ושוב ליכא חשש לכן היה מותר לגור שם, כך תירץ הגאון המפורסם רבי שמאי קהת גראס שליט"א דומ"ץ מחזיקי הדת, הגאון רבי דוד לסיצין שליט"א ראש כולל היכל התלמוד ת"א, הרה"ג רבי משה יהודא פריד שליט"א ראש כולל מאור התלמוד ס. פאולא ברויל, הרה"ג רבי פנחס מנחם דאוויד שליט"א ירושלים, הרה"ג יחיאל יהודה משה דנציגר שליט"א מודיעין עילית, הרה"ג שלמה יהודה פלדמן שליט"א אשדוד, הרה"ג יעקב ישראל לוי שליט"א בית שמש, הרה"ג יוסף דויטש שליט"א בני ברק הרה"ג שמעון דרוק שליט"א ירושלים, הרה"ג יואל אברהם מושקוביץ שליט"א ירושלים כולל סאטמאר

יש להקשות: על מה אין נזהרין בדורות הללו שלא לגור בבית חמיו או חמותו הרי זה איסור.

איכא כמה תרומים:

א. על זה סומכין החתנים בזמן הזה שדרים בבית חמותם ואפילו למאן דחייש לעיל מה שדרין עכשיו בבית חמותם היינו בשביל טובת הנאה שדרים בלא שכירות בבית דיש הוכחה שאינם דרים בשביל חמותם, אלא בשביל שאר טובות שעושים להם, כך תירץ בתוספות קידושין י"ב עמוד ב', וכן בשו"ת ראני"ח סימן צ"א לפי זה אתי שפיר נמי הקושיא מיעקב, מעדני אשר.

ובעצמות יוסף שם הקשה וז"ל ויש לתמוה איך נמלט מהאיסור משום טובת הנאה.
ותירץ: דבשלמא מי שאינו מקבל טובת הנאה ממנו אית ביה משום חשד שיאמרו דהולך שם משום פריצות, אבל כשדר שם בשביל טובת הנאה ודאי יאמרו דמטעם זה דר שם לא משום פריצות, ואפשר עוד דכיון דאיתא ביה איבוד ממון אפילו מאן דחייש יאמר דכיון דהדבר אין בו איסור אלא חשש בעלמא יאמר דלא חשש למילתא דאיסורא.

ב. לא נאמרה אלא בדורות הראשונים אבל בזמנים הללו שבנות ישראל גדורות ביותר אין חוששין לכך, כך כתב המאירי קידושין י"ב עמוד ב'.

ג. העולם סומכים על סברת הראב"ד ז"ל שכתב בהשגותיו בפכ"א מהלכות איסורי ביאה אם יחד לו בית למשכב מותר לדור בבית חמיו, כן כתב המגיד משנה פרק כ"א מהלכות איסורי ביאה וכתב שאינו יודע לו הכרע מן הגמרא, וכן כתב בשו"ת באר שבע סימן כ"ו והוא מוצא לו הכרע מהגמרא ע"ש לפי זה נמי מיושב הקושיא מיעקב, מעדני אשר.

ובשו"ת שבט הלוי חלק ד' סימן קס"ו **נמי נשאל מדוע אין מקפידין בזמננו על זה:** וכתב דסומכין על שיטת הרמב"ם והראב"ד לפי הבנת תוס' ר"י הזקן, דפריצותא מטעם אחר וז"ל חתנא אית דמפרשי חתן שקדש ארוסתו ודר בבית חמיו משום פריצותא, ושוב כתב בשם הרמב"ם פכ"א מאיס"ב וכן על האיש שידור בבית חמיו שזו עזות פנים, נראה שפירש חתנא אפילו נשאת, ורש"י פי' שמא ישלש בחמותו שסתם חמות אוהבת חתנה, ולזה הפי' קשה אמאי אמר בי חמוה ה"י לנו לומר כי חמותו דלדידי' אם אין חמות מותר, ובהאי פריצותא לדור בבית חמיו סומכין על הראב"ד דאם ייחד לו בית למשכב מותר, ועיין בשו"ת רבי עזריאל הילדסהיימר ח"ב ב' אבן העזר, חושן משפט ומילואים סימן כה שהעיר מדוע לא נפסק בש"ע האי הילכתא שאסור לדור אצל חמיו.

מדור משיב כהלכה

מדור זה נודב ונערך ע"י ידידנו ר' מרדכי זיסקינד הגר שליט"א מנה"ס

א. המבזבז אל יבזבז יותר מחומש. עשר אעשרנו - תניא, המבזבז לצדקה אל יבזבז יותר מחומש, שמא יצטרך לבריות, אמר רב נחמן, מאי קרא, דכתיב וכל אשר תתן לי עשר אעשרנו לך [כתובות נ' א']. א. יש לדון האם איסור זה לבזבז יותר מחומש הוא מה"ת או דרבנן. ב. באיזה מצוות צריך לבזבז אף יותר מחומש למצוות ומדוע. ג. אימתי לא נאמר כלל זה [אפילו בכל המצוות].

ב. בענין הנ"ל. בפסחים מט: לעולם ימכור אדם כל מה שיש לו וישא בת ת"ח וכו', צ"ע איך חייבו אותו למכור כל מה שיש לו הרי זה מצוה דרבנן בעלמא, ומדוע חייב לבזבז עליה כל ממונו.

ג. נשתמש להדיוט אסור לגבוה. ויקח את האבן אשר שם מר'אשתיו ויפסם אתה מצבה ויצק שפן על ראשה: צ"ע איך לקח יעקב אבינו מאבני המקום ששכב עליהם ואח"כ עשה מזה מצבה, הרי דבר שנשתמש להדיוט אין להשתמש למזבח.

ד. השם יששכר. ותקרא שמו ויששכר: מדוע נהגו בקריאת התורה לקרוא רק בשי' אחת ולא בשניהם.

ה. הנדר של יעקב אבינו. כח פסוק כ וינדר יעקב נדר לאמר וגו', כמה הלכות לומדים מנדר זה ומה הם?

ו. טענת רחל ללאה. תאמר לה המעט קחתך את אישי ולקחת גם את דודאי בני. והדברים מפליאים אחר שכבר ידענו מה שאמרו ז"ל (ע"י רש"י לעיל פכ"ט פ"ה) שמסר יעקב לרחל סימנים כדי שלא יטענו לבן וכשראתה רחל שמכניסין לו לאה אמרה עכשיו תכלם אחותי עמדה ומסרה לה אותן סימנים, ונמצא דבלא שהיתה מוסרת לה אותן הסימנים לא היתה מתקדשת לו כל עיקר שהרי לשם כך הוא דמסר לה לרחל סימנים. ואי"כ לכאוי אין מובן לטענתה המעט קחתך את אישי וגו' והלא כל כמה דאית לה מדילה אית לה.

ז. גניבת התרפים. ותגנב רחל את התרפים אשר לאביה: האם היה מותר לרחל לגנוב התרפים מלבן אביה, והנה רואים במדרש שאברהם אבינו ניפץ פסלי אביו, ואי"כ האם כאן עשתה כשורה או לא.

ח. ישיבת שם ועבר. יעקב אבינו נטמן י"ד שנים בישיבת שם ועבר, א. מי למד שם חוץ מיעקב. ב. היכן הייתה הישיבה הזאת. ג. מה למדו שם.

ט. הבנת פשוטו של מקרא. ופרצת ימה וקדמה וצפנה ונגבה - למה זה מופיע בסדר זה, ולא כסדרן צפון מזרח דרום מערב. י. חידה. מתי בעליה לתורה קוראים לאדם יעמוד פלוני בן שם סביו ולא אביו, והיכן זה מרומז בפרשה.

כללי השתתפות

1. כל תשובה נכונה, אפילו לשאלה אחת תזכה את השולח להיכנס להגרלה על סך 1000 ₪.
2. כל תשובה נכונה על כל שאלה, הינה זכות נוספת להשתתף בהגרלה, כך שכל מי שישלח יותר תשובות לכל השאלות מגדיל את סיכוייו בהגרלה.
3. כל חודש, בראש חודש תערך הגרלה בין כל השולחים, הזוכה ייבדקו תשובותיו, יתקבלו אך ורק תשובות מפורטות.
4. ניתן לשלוח כל שבוע את התשובות של אותו שבוע, או עד ראש חודש.
5. **שימו לב חשוב מאוד:** קבלת התשובות הינה אך ורק לפקס מערכת משיב כהלכה 0775558617 או במייל meir.s1000@gmail.com נא לציין בתחילת המכתב על כמה שאלות השיבו, וכמו"כ **שם מלא, שם ישיבה/כולל, ועיר** וטלפון וכמו"כ נא לציין על איזה פרשה השיבו. [לברורים ופרטים נוספים בטלפון 0533154010 בשעות הערב בין 8:00 - 9:00 בלבד]. השולחים בכתב יד, בפקס, להקפיד על כתב ברור וקריא שיהיה ברור לאחר משלוח הפקס. כתב לא ברור לא יכנס להגרלה. -ש עדיפות לשלוח התשובות מוקלד במייל כי כך זה ייכנס בעזרה"י לספר שיצא לאור בעתיד בל"ג. - שאר עניני העלון לא שייכים לפקס או מייל או טלפון זה, אלא כמצויין במסגרת ע"ג העלון בעמ' ד'.

תשובות ניתן לשלוח עד ר"ח טבת

שם הזוכה לחודש מרחשוון
הרב חיים כהן שליט"א ב"ב
כולל שמעתתא דהלכתא

